

Završne ankete studija

Vrjednovanje preddiplomskih (PS) i diplomskih studija (DS) od strane studenata koji su tijekom ranijih akademskih godina završili studij Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje obje razine studija. Provedena je analiza najučestalijih prijedloga i komentara studenata u njihovim pisanim odgovorima na pitanja 72 do 74 za preddiplomsku anketu, odnosno na pitanja 43 do 45 za diplomsku anketu. Svi upisani komentari kadeta su prepisani iz skeniranih obrazaca u zajedničku Excel tablicu, podijeljeno po razinama studija (PS i DS), po studijima (VI i VViU) i po akademskim godinama provedbe ankete. Prikazat ćemo analizu ovih komentara za oba preddiplomska studija.

Preddiplomski studij Vojno inženjerstvo (VI)

Ukupno 62 završne ankete sadrže rukom pisane komentare kadeta na ponuđenim pitanjima 72-74 za sve do sada provedene završne ankete ovog studija (za tri završene generacije u akademskim godinama 17./18., 18./19. i 19./20.). Provedena je analiza učestalosti njihovih odgovora za svako od tri pitanja.

Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili?

Na pitanje 72 „Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili“, 53 kadeta (od ukupno 62 koji su odgovorili na makar jedno od tri pitanja) napisalo je svoj komentar. Komentari su grupirani u karakteristične skupine s obzirom na sadržajnu sličnost osvrta, a te su skupine komentara navedene u nastavku prema učestalosti njihovog iskazivanja (od najbrojnijih osvrta prema najmanje brojnim). Isti komentar kadeta može biti svrstan u više karakterističnih skupina, jer kako se radi o slobodnom tekstu, isti navod može obuhvaćati više različitih stavova.

Najučestaliji stavovi vezani uz kvalitetu završenog preddiplomskog studija VI su:

1. Siguran posao (14 puta od 53, ili 26% svih osvrta);
2. Stečena praksa i savladani vojni sadržaji (11 puta, ili 21%);
3. Socijalni aspekt: upoznavanje ljudi; očekivanje neočekivanog; osobni razvoj; vojna organizacija i stega; izgradnja karaktera (9 puta, ili 17%);
4. Kvaliteta nastave, nastavnika i studija, dobra organizacija nastave (8 puta, ili 15%);
5. Dobri uvjeti studiranja; mali troškovi studija; osiguran smještaj, prehrana, teretana, knjižnica, stipendija (5 puta, ili 9%);
6. Stečen akademski naziv; mogućnost napredovanja (3 puta, ili 6%);
7. Ostvarene međunarodne aktivnosti; suradnja s drugim fakultetima (2 puta, ili 4%).

Primjer izvornih komentara kadeta iz najučestalije karakteristične skupine za VI studij (14 navoda):

Siguran posao nakon završetka.; Dostupan je posao odmah nakon završetka studija.; Siguran posao, ponos OSRH, iskustvo.; Siguran posao.; Siguran posao.; Siguran posao.; Siguran posao.; Osiguran posao.; Posao koji ću dobiti nakon studija.; Zapošljavanje odmah nakon studija.; Siguran posao.; Obrazovanje, posao.; Osiguran posao u vojsci.; Siguran posao sve je omogućeno.

Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili?

Na pitanje 73 „Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili“, pisani odgovor je dalo 58 kadeta, a njihove komentare je moguće grupirati u osam karakterističnih skupina, koje su prema učestalosti navođenja svrstane prema ovom redoslijedu:

1. Nedovoljno prakse; nedovoljna pripremljenost za stručni rad; nepovezanost predmeta s potrebama posla (36x, ili 62%);
2. Loša organizacija studija; krivi raspored predmeta po godinama; nepotrebni, prekomjerni i nepovezani sadržaji; nepotrebno ponavljanje gradiva (20x, ili 34%);
3. Loša izvedba nastave; neinteresantno; nekompetentno nastavno osoblje; vojne predmete predaju civili (7x, ili 12%);
4. Loša informiranost kadeta (4x, ili 7%);
5. Nedovoljna materijalna opremljenost; nedostatak nastavne literature (4x, ili 7%);
6. Manjak slobodnog vremena (3x, ili 5%);
7. Previše pješačke obuke, a premalo rodovske (3x, ili 5%);
8. Nemam civilnu diplomu; mala vrijednost diplome (2x, ili 3%).

Primjer izvornih komentara kadeta iz najučestalije karakteristične skupine (36 navoda):

Premalo prakse, ..., previše pješačke obuke.; ..., nedovoljno prakse iz stručnih predmeta, ... ; predmeti uopće nisu u skladu s potrebama posla.; Previše različitih predmeta, a bilo je njih kojima nisam vidio smisao, a s druge strane premalo usredotočeno na moje radno mjesto i usmjerenje.; Ne znam raditi u svojoj struci, obuka strogo pješačka, ostali rodovi???? Kad krenem raditi moram krenuti ispočetka. ...; Sve je divno, bajno, krasno na papiru. Praksa je daleko od toga.; Ništa od naučenog neću primjenjivati na budućem radnom mjestu (osim VSP).; Manjak znanja o struci.; Oklopnici nemaju vozačku pa ne voze oklopna vozila, gađanje izbačeno iz nastavnog plana. ....; Nedovoljno stručnog znanja.; Nedovoljno struke.; Premalo predmeta koji su nam potrebni za rad u postrojbi.; Nedovoljno tehničkih predmeta.; Veliki udio nekorisnih predmeta, a mali udio predmeta u rodu u kojem ćemo raditi.; Stručni predmeti vezani uz rodove.; Nedostatak praktičnog rada i povezivanja kolegija.; Stručna izobrazba u pojedinim predmetima (Termodinamika, Balistika...);Praksa; Nedostatak prakse.; Premalo rodovskih predmeta.; Kolegiji nisu prilagođeni budućim obvezama koje ćemo ispunjavati, odnosno ne pripremaju nas za rad u struci.; Priprema za rad u postrojbi.; Premalo stručnih kolegija.; Nedostatak predmeta struke.; Nepripremljenost za rad u postrojbi, nedostatak rodovske prakse.; Slaba priprema za buduće postavljenje (potrebna bolja i duža specijalizacija).; Izbor i kvaliteta kolegija, manjak rodovskih predmeta i rodovske prakse.; Premalo praktičnog rada.; Premala usredotočenost na rodovsku obuku što je korisnije za budući posao.; Premalo stručnih predmeta.; Vrlo malo znamo o onome što ćemo raditi.; Malo prakse u svom rodu.; Manjak stručnih i rodovskih predmeta vezanih uz vojno stručnu specijalnost.; Nedovoljno stručnog praktičnog usavršavanja.; Manjak pripremljenosti za službu.; Premalo rodovske obuke, obuka se temelji uglavnom na pješaštvu.

Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija?

Na pitanje broj 74. "Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija", pisani prijedlog dalo je 54 kadeta od ukupno 62, a njihovi prijedlozi za poboljšanje su ponovno grupirani u osam karakterističnih skupina prema učestalosti iskazivanja:

1. Više praktične nastave i vježbi; više tehničkih sadržaja; manje nastave u učionici; veći naglasak na stručno osposobljavanje; praktični rad u postrojbi; rad u grupama; uključeno polaganje vožnje za oklopnike (30x, ili 56%);
2. Ranije usmjerenje u rodovsku nastavu; rodovska praksa umjesto pješačke obuke; više rodovskih i stručnih predmeta (13x, ili 24%);
3. Poboljšati studijski program; izbaciti predmete koji se ponavljaju ili su nepotrebni; bolja povezanost teorijskih i praktičnih znanja; više vojnih predmeta; veća ponuda i raznolikost predmeta (9x, ili 17%);

4. Uključenje kadeta u predlaganje nove organizacije studija i plana nastave; Uvažiti stavove kadeta (3x, ili 6%);
5. Poboľjšati odnos prema kadetima; spriječiti varanje na ispitima; veće povjerenje prema kadetima uz sankcioniranje onih koji krše propise (3x, ili 6%);
6. Vratiti se na stari program Kadet (2x, ili 4%);
7. Poboľjšanje infrastrukture; povećanje stipendija; poboľjšati informiranost kadeta i budućih kandidata za studije (1x, ili 2%);
8. Poboľjšati nastavnički kadar; povećati udio vojnih nastavnika i učiniti HVU samostalnom institucijom (1x, ili 2%).

Primjer izvornih komentara kadeta iz najučestalije karakteristične skupine (30 navoda):

Smanjenje broja sati u učionici; Više rada u grupama, utjecati na motivaciju studenata, opremiti barem jednu računalnu učionicu, omogućiti pristup internetu u učionicama.; Više prakse i rodovskih predmeta, vježbe.; Vezano na prethodno pitanje, podići kvalitetu izvođenja nastave (previše power pointa).; Ukinuti zapovjedništvo KB, stručnije osposobiti kadete, a manje ga usmjeriti općim znanjima o pojedinom predmetu.; ..., dati kadetu da nauči raditi 1-2 mj. u postrojbi uz mentora (individualno).; Više rodovskih predmeta, ranija podjela na rodove.; Povećanje prakse i stručnih znanja.; Izbaciti nepotrebne kolegije i ubaciti više kolegija koji se tiču struke.; Više rodovskih predmeta i terena vezano uz rodove.; Pojačati tehničke predmete.; Povećanje broja predmeta tehničke prirode kako bi se dobio studij sličan onom sedamdesetih, gdje su inženjeri bili kvalitetno potkovani tehničkim znanjem.; Više rodovske prakse i terena.; Više rodovskih predmeta.; Izbacivanje pojedinih predmeta i više nastavnog programa iz stručnih strojarskih predmeta (ili elektrotehničkih za rodove Veza, MIN, PZO); Uvesti stažiranje i više prakse.; Uveo bih više rodovskih predmeta.; Više rodovskih predmeta i prakse u postrojbi te više RODOVSKE OBUKE. Pješačka obuka radi se kroz tri godine, a rodovska samo jedan semestar (uključujući i predavanja).; Izbacivanje nepotrebnih predmeta za struku i ubacivanje više stručnih predmeta.; Veća satnica vojno-stručne prakse.; Koncentrirati više predavanja prema struci.; Više prakse i predmeta vezanih za rod - raniji odabir roda.; Povećanje broja stručnih predmeta.; Više vojno stručne prakse na više različitih mjesta.; Više prakse.; Više rodovskih predmeta te više praktičnog rada na istim.; Povećati broj sati praktičnog rada vezanog uz odabran rod/službu.; Približiti studij stvarnoj situaciji u postrojbama i omogućiti praksu unutar matičnih postrojbi određenih rodova.; Više praktičnog rada radi boljeg snalaženja pri dobivanju radnog mjesta.

Preddiplomski studij Vojno vođenje i upravljanje (VViU)

Na analogni način provedena je i analiza komentara kadeta koji su završili preddiplomski studij Vojno vođenje i upravljanje. Ukupno 69 studentskih završnih anketa sadrže rukom pisane komentare kadeta na pitanjima 72-74 za sve do sada provedene završne ankete ovog studija (za tri završene generacije u akademskim godinama 17./18., 18./19. i 19./20.). Provedena je analiza učestalosti njihovih odgovora za svako od tri pitanja.

Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili?

Na pitanje 72 „Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili“, 58 kadeta (od ukupno 69) napisalo je svoj komentar. Komentari su grupirani u slične karakteristične skupine kao i za studij VI (s obzirom na sadržajnu sličnost osvrta), te su ove skupine komentara svrstane prema učestalosti navođenja (od najbrojnijih osvrta prema najmanje brojnim).

Najučestaliji stavovi vezani uz kvalitetu završenog preddiplomskog studija VViU su:

1. **Kvaliteta nastave, nastavnika i studija, dobra organizacija nastave (20 puta, ili 34%);**
2. Siguran posao (15 puta, ili 26% svih osvrta);
3. Dobri uvjeti studiranja; mali troškovi studija; osiguran smještaj, prehrana, teretana, knjižnica, stipendija (13 puta, ili 22%);
4. Stečena praksa i savladani vojni sadržaji (9 puta, ili 16%);
5. Socijalni aspekt: upoznavanje ljudi; očekivanje neočekivanog; osobni razvoj; vojna organizacija i stega; izgradnja karaktera (8 puta, ili 14%);
6. Stečen akademski naziv; mogućnost napredovanja (3 puta, ili 6%);
7. Ostvarene međunarodne aktivnosti; suradnja s drugim fakultetima (2 puta, ili 3%).

Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili?

Na pitanje 73 „Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili“, pisani odgovor je dalo 62 kadeta, a njihove komentare je moguće grupirati u dvanaest skupina, koje su prema učestalosti navođenja ove:

1. **Loša organizacija studija; krivi raspored predmeta po godinama; nepotrebni, prekomjerni i nepovezani sadržaji; nepotrebno ponavljanje gradiva (22x, ili 35%);**
2. Nedovoljno prakse; nedovoljna pripremljenost za stručni rad; nepovezanost predmeta s potrebama posla (21x, ili 34%);
3. Loša izvedba nastave; neinteresantno; nekompetentno nastavno osoblje; vojne predmete predaju civili (8x, ili 13%);
4. Manjak slobodnog vremena (7x, ili 11%);
5. Nemam civilnu diplomu; mala vrijednost diplome (4x, ili 6%);
6. Prelagan studij (4x, ili 6%);
7. Previše nenastavnih obveza; loša organizacija vannastavnih sadržaja (4x, ili 6%);
8. Nedovoljna materijalna opremljenost; nedostatak nastavne literature (2x, ili 3%);
9. Nepravедna konkurencija polaznika Temeljne časničke izobrazbe (2x, ili 3%);
10. Loša informiranost kadeta (1x, ili 2%);
11. Nepostojanje razmjene studenata (1x, ili 2%);
12. Neusklađenost ECTS bodova (1x, ili 2%).

Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija?

Na pitanje broj 74. „Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija“, pisani prijedlog dalo je 55 kadeta od ukupno 69, a njihovi prijedlozi za poboljšanje su grupirani devet karakterističnih skupina prema učestalosti:

1. Poboljšati studijski program; izbaciti predmete koji se ponavljaju ili su nepotrebni; ostvariti bolju povezanost teorijskih i praktičnih znanja; povišiti težinu zahtjeva predmeta; ponuditi više vojnih predmeta; osigurati veću ponudu i raznolikost predmeta (26x, ili 47%);
2. Više praktične nastave i vježbi; manje nastave u učionici; veći naglasak na stručno osposobljavanje; praktični rad u postrojbi; rad u grupama; (17x, ili 31%);
3. Poboljšati nastavnički kadar; povećati udio vojnih nastavnika i učiniti HVU samostalnom institucijom (7x, ili 13%).
4. Poboljšanje infrastrukture; povećanje stipendija; poboljšati informiranost kadeta i budućih kandidata za studije (6x, ili 11%);
5. Uključenje kadeta u predlaganje nove organizacije studija i plana nastave; Uvažiti stavove kadeta (5x, ili 9%);
6. Ranije usmjeravanje u rodovsku nastavu; rodovska praksa umjesto pješačke obuke; više rodovskih i stručnih predmeta (4x, ili 7%);
7. Omogućiti međunarodnu razmjenu (3x, ili 5%)
8. Poboljšati odnos prema kadetima; spriječiti varanje na ispitima; veće povjerenje prema kadetima uz sankcioniranje onih koji krše propise (1x, ili 2%);
9. Vratiti se na stari program Kadet (1x, ili 2%);

Diplomski studij Vojno inženjerstvo (VI)

Ukupno 11 završnih anketa sadrže rukom pisane komentare kadeta na ponuđenim pitanjima 43-45 za sve do sada provedene završne ankete ovog studija (za dvije završene generacije u akademskim godinama 18./19. i 19./20.). Provedena je analiza učestalosti njihovih odgovora za svako od tri pitanja.

Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili?

Na pitanje 43 „Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili“, 5 kadeta (od ukupno 11 koji su odgovorili na makar jedno od tri pitanja) napisalo je svoj komentar. Komentari su grupirani u karakteristične skupine s obzirom na sadržajnu sličnost osvrta, a te su skupine komentara navedene u nastavku prema učestalosti njihovog iskazivanja (od najbrojnijih osvrta prema najmanje brojnim). Isti komentar kadeta može biti svrstan u više karakterističnih skupina, jer kako se radi o slobodnom tekstu, isti navod može obuhvaćati više različitih stavova.

Najučestaliji stavovi vezani uz kvalitetu završenog diplomskog studija VI su:

1. Sadržaj studija (2x)
2. Kvalifikacija magistra, mogućnost napredovanja (2x)
3. Kvaliteta nastavnog osoblja, posebno vojnog (1x)
4. Praksa (1x)

Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili?

Na pitanje 44 „Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili“, pisani odgovor je dalo 11 kadeta, a njihove komentare je moguće grupirati u četiri skupine, točno istih učestalosti navođenja:

1. Nedovoljno prakse, terenske nastave, vježbi i praktične nastave (3x)
2. Nepovezanost s budućim zaposlenjem (3x)
3. Nepovezanost s preddipomskim studijem (3x)
4. Neprimjeren sadržaj studija, nedorečen plan i ishodi, ili krivi raspored kolegija (3x)

Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija?

Na pitanje broj 45. „Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija“, pisani prijedlog dalo je 8 kadeta, a njihovi prijedlozi za poboljšanje su grupirani šest karakterističnih skupina prema učestalosti:

1. Više prakse, mogućnost stažiranja, veća usmjerenost na prvu dužnost i vojna znanja (2x)
2. Uvođenje rodovski usmjerene nastave (2x)
3. Izraditi strategiju i plan obrazovanja, Revizija kurikuluma PS i DS razine (1x)
4. Ukidanje diplomskog studija (1x)
5. Bolja organizacija nastave i raspored (1x)
6. Sve promijeniti (1x)

Diplomski studij Vojno vođenje i upravljanje (VViU)

Ukupno 22 završne ankete sadrže rukom pisane komentare kadeta na ponuđenim pitanjima 43-45 za sve do sada provedene završne ankete ovog studija (za dvije završene generacije u akademskim godinama 18./19. i 19./20.). Analognim postupkom provedena je analiza učestalosti njihovih odgovora za svako od tri pitanja.

Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili?

Na pitanje 43 „Što smatrate najvećom kvalitetom studija koji ste završili“, 13 kadeta (od ukupno 22 koji su odgovorili na makar jedno od tri pitanja) napisalo je svoj komentar. Komentari su grupirani u karakteristične skupine s obzirom na sadržajnu sličnost osvrta, a te su skupine komentara navedene u nastavku prema učestalosti njihovog iskazivanja (od najbrojnijih osvrta prema najmanje brojnim).

Najučestaliji stavovi vezani uz kvalitetu završenog diplomskog studija VViU su:

1. **Kvaliteta nastavnog osoblja, posebno vojnog (7x)**
2. Stipendija, kadetski status, besplatni studij (3x)
3. Kvalifikacija magistra, mogućnost napredovanja (2x)
4. (Kratko) trajanje studija (2x)
5. Sadržaj studija (1x)

Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili?

Na pitanje 44 „Što smatrate nedostatkom studija koji ste završili“, pisani odgovor je dalo 18 kadeta, a njihove komentare je moguće grupirati u osam skupina, koje su prema učestalosti navođenja ove:

1. **Nedovoljno prakse, terenske nastave, vježbi i praktične nastave (8x)**
2. Neprimjeren sadržaj studija, nedorečen plan i ishodi, ili krivi raspored kolegija (7x)
3. Nepovezanost s budućim zaposlenjem (5x)
4. Nepovezanost s preddiplomskim studijem (3x)
5. Nedostatak rodovskog usmjerenja (2x)
6. Ponavljanje gradiva s preddiplomske razine (1x)
7. Vrijednost kvalifikacije u civilnom sektoru (1x)
8. Nedostatak međunarodnih tečajeva i suradnje (1x)

Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija?

Na pitanje broj 45. „Koju promjenu biste predložili s ciljem poboljšanja opće kvalitete studija“, pisani prijedlog dalo je 17 kadeta, a njihovi prijedlozi za poboljšanje su grupirani osam karakterističnih skupina prema učestalosti:

1. **Više prakse, mogućnost stažiranja, veća usmjerenost na prvu dužnost i vojna znanja (11x)**
2. Izraditi strategiju i plan obrazovanja, Revizija kurikuluma PS i DS razine (4x)
3. Veća stipendija, bolji uvjeti (2x)
4. Omogućiti semestralnu međunarodnu razmjenu (2x)
5. Obogatiti nastavnu literaturu (1x)
6. Uvođenje rodovski usmjerene nastave (1x)
7. Sve promijeniti (1x)
8. Priznavanje diplomskog studija kao Napredne časničke izobrazbe (1x)